

Wiesław Wenz

ŚP.
KS. PROF. DR HAB. EDWARD GÓRECKI
(1930-2021)

W ostatnich latach odeszło do Pana wielu wybitnych kanonistów, którzy stanowili osobiście a teraz przez swoje opracowania nadal stanowią o sile i znaczeniu polskiej kanonistyki. Środowisko Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu pożegnało osobę ks. prof. dr hab. Edwarda Góreckiego, który przez dziesięciolecia pracował naukowo i dydaktycznie stanowiąc wyjątkową osobiłość wrocławskiego krajobrazu. Nie tylko dla środowiska polskich kanonistów Wrocław kojarzył się z Jego osobą jako nauczyciela, promotora prac z zakresu prawa kanonicznego, cenionego recenzenta i ważnego członka Stowarzyszenia tak Kanonistów Polskich jak i gremium międzynarodowego w tym zakresie.

1. Korzenie przeszłości i lata pierwszej formacji

Ks. prof. dr hab. Edward Górecki urodził się 3 sierpnia 1930 r. w miejscowości Stonawa, ówczesny powiat Karwina, jako syn Jana Góreckiego i Zofii z d. Ryba. Parafia rodzinna Stonawa należała do Administratury Apostolskiej Czeskiego Cieszyna. Jego ojciec pracował jako górnik aż do swojej śmierci, która nastąpiła w 1936 r. Od tego czasu na utrzymanie rodziny zarabiała tylko matka, która dwa lata później wyszła ponownie za mąż. Ks. Profesor miał brata i siostrę. Do szkoły podstawowej uczęszczał w rodzinnej Stonawie, gdzie w 1939 r. przystąpił do I Komunii Świętej, a sakrament bierzmowania przyjął przez posługę bpa J. Ferche, co potwierdza *Testimonium collatae confirmationis*. Mając czternaście lat, a więc w 1944 r., podjął pracę w kopalni w charakterze robotnika naziemnego. Pracował tak

KS. PROF. DR HAB. WIESŁAW WENZ, Katedra Prawa Kanonicznego i Prawa Wyznaniowego, Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu; adres do korespondencji: Plac Katedralny 12/6, 50-329 Wrocław, Polska; e-mail: wwenz@archidiecezja.wroc.pl; <https://orcid.org/0000-0002-2247-6160>

Fotografia: Archiwum Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej

Teczka personalna, w: Archiwum Notariatu Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej, s. 15.

do zakończenia II wojny światowej. W latach 1945-1947 uczęszczał do gimnazjum w Orłowej, a następnie w latach 1947-1949 do Liceum Ogólnokształcącego im. Antoniego Osuchowskiego w Polskim Cieszynie, gdzie złożył z powodzeniem egzamin dojrzałości. Po maturze w 1949 r. złożył podanie i prośbę o przyjęcie do Arcybiskupiego Seminarium Duchownego w Ołomuńcu. Został przyjęty do grona alumnów seminarium duchownego i w tym samym roku podjął studia filozoficzno-teologiczne na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu w Ołomuńcu. Indeks został wystawiony z datą 1 października 1949 r.: *Index Lectionum quas se frequentaturum rite professus est Eduardus Górecki – Inscriptio in facultate theologica Cyrillomethodiana Universitatis Olomucensis Francisci Palacky*. Kilka miesięcy później przyjął tonsurę z rąk abpa J. Matochy i tym samym został inkardynowany do Apostolskiej Administratury Czesko-Cieszyńskiej, będącej częścią terenów Archidiecezji Wrocławskiej. W latach 1950-1952 odbywał obowiązkową służbę wojskową oraz poddał się koniecznej kuracji medycznej i leczniczej, aby podratować swoje zdrowie. Warunki polityczne w Czechach w ówczesnym czasie zmieniły się na tyle, że nie można było kontynuować normalnych studiów teologicznych i przygotowania formacyjnego do kapłaństwa. Dlatego przez następne siedem i pół roku ks. prof. Górecki podjął pracę w przedsiębiorstwie budowlanym w charakterze pracownika umysłowego. Natomiast 4 października 1959 r. przeprowadził się do Polski jako repatriant, a jego rodzina pozostała na terenie Czechosłowacji.

W Polsce mógł powrócić do zrealizowania swego powołania kapłańskiego, dlatego już w tym samym miesiącu, a więc 21 października 1959 r. napisał w Golezowie podanie o przyjęcie do Arcybiskupiego Wyższego Seminarium Duchownego we Wrocławiu, podając wymownie motywy swojej życiowej decyzji: „pragnę szczerze poświęcić się stanowi duchownemu i zostać kapłanem, by owocnie pracować dla dobra dusz nieśmiertelnych”. Z zachowanych dokumentów wynika, że kwestionariusz rozmowy wstępnej został wypełniony przez władze seminaryjne we Wrocławiu również 21 października 1959 r. Z tego spotkania zanotowano pierwszą ocenę osoby nowego kandydata do Seminarium Wrocławskiego, wskazując na dobry stopień jego inteligencji, dobrą orientację oraz znajomość języków obcych, a mianowicie czeskiego, niemieckiego i angielskiego. Ks. prof. Górecki został przyjęty na III rok Wyższego Seminarium Duchownego we Wrocławiu na podstawie wspomnianego już indeksu Wydziału Teologicznego w Ołomuńcu oraz rozmowy kwalifikacyjnej i wymaganych dokumentów. W czasie formacji seminaryjnej złożył kolejno prośby o udzielenie mu niższych

święceń, a mianowicie święceń ostiariatu i lektoratu (podanie z 28 października 1960 r.). Został uznany przez przełożonych za „godnego tych święceń” i przyjął je 21 grudnia 1960 r. Następna prośba dotyczyła udzielenia święceń egzorcystatu i akolitatu, których mu udzielono 20 grudnia 1961 r. Warto w tym miejscu przytoczyć opinię dotyczącą czasów kleryckich ks. Profesora, a szczególnie jego osoby i sposobu przeżywania czasu formacji podstawowej do kapłaństwa, którego zawsze pragnął jako drogi swego życia. W opinii zanotowano, iż kandydat do kapłaństwa odznaczał się „pobożnością prawidłową i rzetelną, obejmującą wszystkie praktyki podtrzymujące właściwy poziom postawy moralnej”. Był odbierany jako człowiek „bardzo pogodny, delikatny i oddany”, jak również zauważalne było u niego już wtedy poważne „umiłowanie Kościoła” oraz „żywe zainteresowanie praktycznym oddziaływaniem duszpasterskim w parafii”. W stałym praktycznym działaniu odbierano go jako osobę „ochotną w świadczeniu pomocy”, choć czasem zauważano, że był nieśmiały, choć zawsze „skromny, ułożony i powściągliwy”. Z karty studiów kleryka E. Góreckiego również wynika, że napisał pracę absolutoryjną pod kierunkiem ks. prof. E. Tomaszewskiego nt. *Przyczyny ateizmu współczesnego*. Natomiast swym ukoronowaniem formacji seminaryjnej stawały się już święcenia wyższe, a więc przyjęty 17 czerwca 1962 r. subdiakoniat, a kilka dni później tj. 24 czerwca 1962 r. diakonat, którego udzielił mu bp P. Latusek w kościele parafialnym w Twardogórze. Sakrament święceń kapłańskich ks. prof. Górecki przyjął 23 czerwca 1963 r. w kościele parafialnym pw. św. Bonifacego we Wrocławiu z rąk bpa A. Wronki. Przed przyjęciem święceń kapłańskich diakon Górecki 12 czerwca 1963 r. skierował do swego ordynariusza kanonicznego abpa B. Kominka prośbę o udzielenie prezbiteratu, którą można odczytać jako decyzję bardzo poważną i odpowiedzialną w realizacji programu w jego dalszym życiu i posługiwaniu w Kościele katolickim. Pisał bowiem: „święcenia pragnę przyjąć dobrowolnie i bez jakiegokolwiek przymusu. Jednocześnie uświadomiam sobie obowiązki jakie z nich płyną, które postanawiam przy pomocy Bożej godnie i sumiennie wypełniać przez całe swoje życie”. Powyższe słowa wewnętrznie współbrzmiały z deklaracją składaną cztery lata wcześniej przez ks. Profesora, wtedy 29-letniego kandydata do seminarium we Wrocławiu, którego ogromnym bogactwem była stabilizacja wartości i dojrzała wizja dotycząca drogi swego życia.

2. Kapłańskie posługiwanie i okres naukowej formacji

Ks. prof. E. Górecki otrzymał po święceniach pierwszy dekret kurialny i pierwsze urzędowe skierowanie do pracy duszpasterskiej. Decyzją władzy kościelnej został posłany do parafii pw. św. Bonifacego we Wrocławiu, a więc parafii miejsca swoich święceń, na okres od 1 do 31 sierpnia 1963 r. W trakcie pracy otrzymał kolejną decyzję i skierowanie od 14 sierpnia do pracy w parafii pw. Wspomożenia NMP we Wrocławiu-Ciążynie, obecnie Księża Małe. Jego pierwsze miesiące posługiwania kapłańskiego stały się tylko przejściowym trudem duszpasterskim w parafii, bowiem decyzją ordynariusza Archidiecezji Wrocławskiej został skierowany na studia specjalistyczne na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim z zakresu prawa kanonicznego. Podstawowa formacja kanoniczna została uwieńczona obroną pracy magisterskiej i licencjatu z prawa kanonicznego w 1967 r. na Wydziale Prawa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, a pięć lat później na tym samym wydziale publicznie obronił tezę doktorską. W latach studiów specjalistycznych, zwłaszcza w okresie ferii i wakacji był stale do dyspozycji władz Archidiecezji Wrocławskiej i sumiennie podejmował się obowiązku pracy parafialnej na placówkach wskazanych przez Kurię. Ks. Profesor zastępczo pracował wówczas w parafii pw. NMP Wspomożenia Wiernych we Wrocławiu (1964), parafii pw. św. Jakuba Apostoła w Prusicach (ferie 1965). Po uzyskaniu stopnia kościelnego licencjatu z prawa kanonicznego dekretem ordynariusza z 23 czerwca 1967 r. został odwołany do pracy w Archidiecezji Wrocławskiej. Jego obecność w strukturach diecezji była bardzo pożądana i konieczna, gdyż już z dniem 1 lipca 1967 r. został mianowany obrońcą węzła wyższych święceń i węzła małżeńskiego do wszystkich spraw prowadzonych w Arcybiskupim Sądzie Duchownym we Wrocławiu, a od 6 listopada 1968 r. wchodził w skład Komisji z zakresu prawa kanonicznego ustanowionej dla przeprowadzania egzaminów wikariuszowskich w Archidiecezji Wrocławskiej. Pracując w strukturach instytucji diecezjalnych został skierowany również z ramienia diecezji jako uczestnik kursu z zakresu prawa cywilnego świeckiego, którego organizatorem był Sekretariat Episkopatu Polski. Władze Archidiecezji korzystały z merytorycznego przygotowania ks. prof. Góreckiego i 1 lipca 1969 r. podjęły decyzję o mianowaniu go na stanowisko wicekanclerza Kurii Arcybiskupiej. W dekrete nominacyjnym ordynariusz ogólnie określił nowe zadania wicekanclerza, stwierdzając, że od tej pory zainteresowany „będzie pełnił obowiązki zlecone przez Ordynariusza w ramach posoborowej organizacji

Kurii Arcybiskupiej”. Zaangażowanie nowego wicekanclerza musiało być bardzo dynamiczne i wieloaspektowe, bowiem po kilku miesiącach wniósł do Ordynariusza Archidiecezji prośbę o zwolnienie z pełnienia obowiązków obrońcy węzła małżeńskiego w Metropolitalnym Sądzie Duchownym we Wrocławiu. Arcybiskup Metropolita przychylił się do wspomnianej prośby ks. prof. Góreckiego, który uczciwie sygnalizował już wcześniej niemożliwość pogodzenia powierzonych mu licznych obowiązków. Tę właśnie myśl odkrywamy w treści dekretu Ordynariusza Wrocławskiego z 17 marca 1970 r., w którym zwalnia on ks. Profesora z dotychczas pełnionej funkcji obrońcy węzła małżeńskiego, motywując tym swoją decyzję, że „trudno” powierzone obowiązki „pogodzić z obowiązkami wicekanclerza i kierownika referatu finansowego Kurii Arcybiskupiej”.

W toku normalnych zajęć na stanowiskach kurialnych ks. prof. Górecki podejmował również zajęcia dydaktyczne i naukowo-badawcze, skupiając się głównie na przygotowaniu tezy doktorskiej. Tym podyktowany był jego wyjazd naukowy do Wiednia, na który uzyskał zgodę i akceptację ze strony Sekretariatu Prymasa Polski. W międzyczasie, a mianowicie 28 lutego 1972 r., na wniosek Rady Wydziału Papieskiego Fakultetu Teologicznego został mianowany asystentem przy katedrze prawa kanonicznego, zaś 1 grudnia 1972 r., już po publicznej obronie rozprawy doktorskiej na Wydziale Prawa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, otrzymał stanowisko adiunkta przy katedrze prawa. Kolejnym etapem na szczeblach pracy naukowo-badawczej i pedagogicznej była nominacja na stanowisko zastępcy profesora i powierzenie ks. dr. Góreckiemu katedry prawa kanonicznego polskiego. Dokonał tego Wielki Kanclerz Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu abp dr Henryk Gulbinowicz dnia 18 czerwca 1979 r. W dekreście napisał: „Na wniosek Rady Wydziału Papieskiego Fakultetu Teologicznego we Wrocławiu z dnia 29 maja mianuję Ks. Dr. Edwarda Góreckiego Zastępcą Profesora i kierownikiem katedry prawa kanonicznego polskiego. Przemawia za tym dorobek naukowy i doświadczenie dydaktyczne Księdza”. Nominacja i powierzenie odpowiedzialności za nową katedrę prawa na Papieskim Wydziale Teologicznym zdynamizowało aktywność naukową ks. prof. Góreckiego. Ta dynamika to prowadzenie samodzielnego seminarium naukowego z prawa kanonicznego, wykłady w seminarium i na studiach podyplomowych, a więc licencjackich i doktoranckich, udział w licznych sympozjach krajowych i zagranicznych z zakresu prawa kanonicznego, m.in. uczestnictwo w V Międzynarodowym Kongresie Prawa Kanonicznego w Ottawie w sierpniu 1984 r., w VI Międzynarodowym Kongresie Prawa

Kanonicznego w Monachium od 14 do 19 września 1987 r. Ta dynamika pracy i działalności została zauważona i doceniona również przez Metropolitę Wrocławskiego, który osobiście zredagował prośbę do Ojca Świętego, aby ks. prof. E. Góreckiego obdarzył godnością prałata, co zostało potwierdzone dekretem Stolicy Apostolskiej z 9 października 1984 r.

Dnia 23 czerwca 1988 r. mijała 25. rocznica przyjęcia przez ks. prof. Góreckiego święceń kapłańskich. Ten szczególny jubileusz kapłański zapowiedział Ordynariusz Wrocławski. Kard. Henryk Gulbinowicz, Metropolita Wrocławski, w swoim liście do Jubilata już z dnia 25 marca 1988 r., ręką bacznego obserwatora i doświadczonego przełożonego nakreślił następującą sylwetkę Jubilata: „Patrząc na dotychczasowe życie Przewielebnego Księdza Prałata, łatwo można odczytać fakt, że upływa już osiemnasty rok Jego pracy kapłańskiej na stanowisku Wicekanclerza Kurii, który zgodnie z nauką Soboru kieruje dobrami kościelnymi Archidiecezji Wrocławskiej. Praca na tym ogromnie ważnym odcinku działalności jest wielokierunkowa, odpowiedzialna i bardzo trudna. Mimo tego Ksiądz Jubilat nie zraża się trudnościami, które niesie wykonywany urząd, ale z właściwą sobie energią, oddaniem, poświęceniem i ufnością podejmuje nieustannie wysiłki zmierzające do tego, by wszędzie, gdzie zachodzi tego potrzeba był godnie sprawowany kult Boży dla uświęcania Ludu Bożego Dolnego Śląska. Obchodzony w tym roku Jubileusz XXV – lecia kapłaństwa daje mi okazję, żeby złożyć serdeczne gratulacje Przewielebnemu Księdzu Prałatowi za godnie, ofiarnie i po Bożemu przeżywane kapłaństwo. Dziękuję godnie i serdecznie Drogiemu Księdzu”. Należy stwierdzić, iż przełożony wydobyl z osobowości Księdza Profesora te „perełki – zdolności”, które stanowią o jego wewnętrznym bogactwie i determinacji w odkrywaniu i służeniu zbawczej prawdzie, którą karmi na drodze swego kapłańskiego życia.

Okres po srebrnym jubileuszu kapłaństwa należy również do bardzo bogatych tak na płaszczyźnie działalności dydaktycznej, kurialnej, jak i w przedziale podejmowanych badań naukowych. W atmosferze ciszy i skromności ks. prof. E. Górecki publikował sporo artykułów naukowych, kierował pracą badawczą studentów i przygotowywał rozprawę habilitacyjną pt. *Współdziałalność katolików i niekatolików w Sakramencie Pokuty w prawodawstwie kodeksowym z 1917 i 1983 roku*, a więc *Communicatio in sacramento poenitentiae w kodeksach prawa kanonicznego z 1917 i 1983*. Kolokwium habilitacyjne odbyło się 22 czerwca 1990 r. jako pierwsze w historii Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu i dlatego jego dyplom jako

samodzielnego pracownika naukowego nosi nr 1, zatwierdzony przez Kongregację Nauki Wiary (N 1576/90/6). W 1990 r. na prośbę ordynariusza opolskiego bpa A. Nossola podjął wykłady z zakresu prawa kanonicznego na III i IV roku Wyższego Seminarium Duchownego w Nysie. Wyraził również zgodę na regularną pracę i prowadzenie wykładów w reaktywowanym Wydziale Teologicznym Uniwersytetu w Ołomuńcu, o co prosił Ordynariusza Wrocławskiego Arcybiskup Ołomuńca w piśmie z dnia 28 stycznia 1991 r. Minęło zatem wiele lat wiernej pracy kanonicznej i posługiwania teologicznego w tym uniwersytecie, gdzie przed laty rozpoczynał swoją formację filozoficzno-teologiczną. Ks. prof. Górecki 1 października 1991 r. został mianowany docentem na Papieskim Wydziale Teologicznym we Wrocławiu (Nr dekretu 3405/91 z 1 października 1991 r.), a w dniu 10 października 1995 r. otrzymał nominację na profesora nadzwyczajnego Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu i pełnił to profesorskie posługiwanie do czasu przejścia na emeryturę. Kolejno podjęto procedurę związaną z uzwycajnieniem na podstawie bogatego dorobku naukowego i działalności dydaktycznej. Jako samodzielny pracownik naukowy był kierownikiem katedry prawa kanonicznego, członkiem międzynarodowych stowarzyszeń kanonistów: od 1983 r. był członkiem *Consociatio Iuris Canonici Promovendo*, a od 1990 r. członkiem *Society for the Law of Eastern Churches*. Natomiast w Polsce od 1990 r. był członkiem-założycielem Stowarzyszenia Kanonistów Polskich. Ks. Profesor zawsze z przykładną pilnością rzetelnego badacza uczestniczył w międzynarodowych oraz krajowych spotkaniach i kongresach organizowanych przez wspomniane stowarzyszenia kanonistów (np. 20-26 sierpnia 1995 r. uczestniczył w XII Kongresie dla prawników Kościołów Wschodnich w Brooklynie, zaś w terminie 21-25 września tegoż roku w IX Kongresie dla prawników Kościoła Łacińskiego w Meksyku). Dla jasności i rzetelności należy również dodać, iż z dniem 1 sierpnia 1996 r. zrezygnował z pełnienia urzędu Wicekanclerza Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej, natomiast od 11 maja 1999 r. został zatwierdzony jako duchowy doradca wspólnoty „Duży Dom” we Wrocławiu.

3. Działalność badawcza, dydaktyczno-wychowawcza i organizacyjna

Ks. prof. Edward Górecki przez cały czas bardzo energicznie podejmował działalność dydaktyczną, organizacyjną i badania naukowe na Papieskim Wydziale Teologicznym we Wrocławiu i Uniwersytecie w Ołomuńcu, gdzie z rąk p. Rektora we wrześniu 2000 r. otrzymał *Złoty Medal zasługi dla*

Uniwersytetu im. F. Palackiego w Ołomuńcu. Na PWT we Wrocławiu przez 20 lat wykładał zagadnienia z prawa wyznaniowego, a od 1972 r. wykładał nieprzerwanie prawo kanoniczne osobowe i prawo małżeńskie oraz prowadził seminarium naukowe. Do 1979 r. uczestniczył w pracach seminarium naukowego pod kierunkiem ks. prof. dra hab. Józefa Rybczyka, a następnie jako zastępca profesora patronował i promował ponad 100 prac magisterskich, kilkadziesiąt prac licencjackich i kilka doktorskich. Od 1991 r. prowadził zajęcia (wykłady i seminarium naukowe) na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Palackiego w Ołomuńcu. Warto podkreślić, że zajęcia prowadzone i inspirowane przez ks. prof. Góreckiego cechował dobry poziom i twórcza inwencja, skuteczne zdynamizowanie grup studenckich w opracowywanie kwestii szczegółowych, jak również praktyczne przygotowanie do podjęcia dyskusji panelowych na interesujące tematy. Prace i opracowania powstające pod okiem ks. Profesora cechuje rzeczowość, przejrzystość i metodyczna poprawność. Wiele z tych prac zostało zakwalifikowanych jako spełniające wymogi na specjalistycznych studiach kanonistycznych, np. na Wydziale Prawa Kanonicznego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Wielką, trwałą i niekwestionowaną zasługą ks. Profesora było zorganizowanie podstawowego studium prawa kanonicznego na Cyrylo-Metodiańskim Wydziale Teologicznym Uniwersytetu im. Palackiego w Ołomuńcu i utworzenie samodzielnej katedry prawa kanonicznego. Również w Ołomuńcu był postrzegany jako ceniony pracownik naukowy tamtejszego środowiska i członek rady naukowej wspomnianego wydziału. We Wrocławiu na Papiejskim Wydziale Teologicznym był kierownikiem sekcji kanonicznej studium podyplomowego (licencjacko-doktoranckiego) oraz wieloletnim członkiem Rady Wydziału. Angażował się dynamicznie we współpracę z Wydziałem Teologii Uniwersytetu w Moguncji, gdzie wystąpił z gościnnym wykładem w języku niemieckim. Jako członek dwóch międzynarodowych stowarzyszeń kanonistów uczestniczył w erygowaniu Stowarzyszenia Kanonistów Polskich jako członek-założyciel. Z wykładami z dziedziny prawa kanonicznego był zapraszany również do duchowieństwa archidiecezji ołomunieckiej, diecezji Hradec Kralove, kleryków diecezji Banská Bystrica, kanonistów słowackich w Spišská Kapitula, Uniwersytetu Wrocławskiego (Wydział Prawa), Uniwersytetu Śląskiego (filia w Cieszynie) i innych ośrodków naukowych. Ks. prof. E. Górecki prowadził również wykłady monograficzne na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

Z doświadczenia naukowo-badawczego ks. Profesora korzystają nie tylko wspomniane już ośrodki naukowe w Polsce i poza jej granicami. Warto

podkreślić, iż kilkadziesiąt razy był proszony o dokonanie oceny dorobku naukowego doktoratów i rozpraw habilitacyjnych z zakresu prawa kanonicznego, a nade wszystko występował również jako recenzent przewodów habilitacyjnych w procesie zatwierdzenia nadanych już tytułów doktora habilitowanego przez Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułów Naukowych w Warszawie. Świadczy to o wielkiej kompetencji i zaufaniu, jakim został obdarzony w środowisku polskich uczonych.

4. Dorobek naukowy i owoce pracy naukowo-dydaktycznej

Dorobek naukowy ks. Profesora to oryginalne prace twórcze opublikowane w formie specjalistycznych artykułów, pozycji książkowych, artykułów popularno-naukowych, jak również promowanie prac magisterskich, licencjackich i doktorskich swoich studentów oraz podejmowanie trudu recenzowania rozpraw przedstawianych w innych uczelniach teologicznych. Rozmiar tego działania świadczy o wielkiej pracowitości, zaangażowaniu i poświęceniu się odkrywaniu prawdy zbawczej, która ma przede wszystkim służyć człowiekowi we wspólnocie Ludu Bożego. Każdy z seminarzystów ks. Profesora zachowuje w sercu ogromną wdzięczność za dar spotkania i twórczego trudu, zaś czytelnicy za dostarczenie im kanonicznych inspiracji, pomagających zgłębić wartości zbawcze misji Kościoła w świecie. Opublikował kilkadziesiąt artykułów i specjalistycznych opracowań z zakresu kanonistyki, szczególnie cenione pozycje wydawane były w języku czeskim. Wypromował ponad 100 magistrów, licencjuszy i doktorów.

5. Ks. Profesor w ocenie wybranych teologów i kanonistów

Wspominając osobę i dzieło śp. ks. prof. E. Góreckiego można przywołać opinię polskich teologów i kanonistów, których Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu prosił o ocenę jego pracy dydaktycznej i dorobku naukowo-badawczego. Ta merytoryczna ocena była sporządzana w związku z Jego kolokwium habilitacyjnym czy ubieganiem się o stanowisko profesora nadzwyczajnego i zwyczajnego. Analizując przygotowane w tym zakresie szczegółowe recenzje można się przekonać, że nawet w najmniejszym stopniu nie są to wyłącznie grzecznościowe opracowania, lecz oceny zawierające obiektywną relację o dorobku naukowo-dydaktycznym, nakreśloną przez teologów i kanonistów posiadających niekwestionowany autorytet w tej dziedzinie. Należy przyznać, że ks. Profesor był postrzegany przez

Jemu współczesnych polskich kanonistów jako specjalista z zakresu problematyki dotyczącej norm ogólnych Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 r., miejsca i roli świeckich w strukturze Kościoła, jak również jako ten, który odważnie podejmował badania z dziedziny eklezjologii i sakramentologii prawnej. Kanoniści w swojej ocenie zgodnie wskazali na dwuczęściowe wydanie monografii – komentarza w języku czeskim, dotyczącego norm ogólnych KPK/83. Była to pionierska praca na gruncie czeskim, a więc pierwszy komentarz do I Księgi KPK/83 w języku czeskim i to napisany przez polskiego kanonistę. Monografia ta stanowiła niewątpliwie promocję kanonistyki polskiej oraz jest konkretną pomocą naukową dla Kościoła czeskiego w procesie odbudowywania zniszczonych przez reżim totalitarny struktur organizacyjnych i naukowych. Wspomniany komentarz został napisany językiem bardzo komunikatywnym, przejrzystym i ściśle fachowym. Interpretacja poszczególnych kanonów była wnikliwa, bardzo poprawna i dobrze udokumentowana bibliograficznie, co wskazuje na dobrze zorganizowany warsztat badawczy ks. Profesora, pozwalający mu na korzystanie z najnowszych dokumentów źródłowych, jak również polskiej i zagranicznej literatury kanonistycznej. Publikacja ks. Profesora przerasta wymagania stawiane opracowaniom podręcznikowym, tak pod względem merytorycznym jak i metodologicznym, jest wyzwaniem do nowego studiowania prawa kanonicznego, nie tylko w Czechach. Takie były opinie: o. prof. W. Zurberta, ks. prof. J. Kruciny i ks. prof. Jana Dudziaka. W dorobku naukowym ks. Profesora znajdują się również prace dotyczące miejsca i roli świeckich w strukturze Kościoła i państwa, realizowanej zwłaszcza na płaszczyźnie zadań duszpasterskich, m.in. apostołatu świeckich w Kościele, umiejętności i wzajemnej współpracy duszpasterzy i katolików świeckich oraz zagadnień prawno-ekumenicznych związanych z aktualnym statusem mniejszości narodowych i religijnych oscylującym na osi relacji Kościół-państwo. Także w tej materii współcześni polscy kanoniści wysoko ocenili publikacje ks. prof. Góreckiego. Życiowe doświadczenie ks. Profesora, a nade wszystko jego naukowa formacja pozwoliły mu podjąć powyższe zagadnienia ze znanostwem i rzetelnym obiektywizmem. Opublikowane prace dowodzą eklezjalnej wizji prawa kanonicznego oraz umiejętności stosowania jego norm do nowych, zmieniających się potrzeb duszpasterskich, jak również stanowić mogą interesującą inspirację do owocnej współpracy Kościoła i państwa np. na rzecz praw mniejszości, praw człowieka, godnego i wolnego spełniania swojej misji we wspólnocie Ludu Bożego i wspólnocie obywatelskiej. Tak więc można stwierdzić, że dorobek śp. ks. prof. Góreckiego

był wierną kontynuacją i pogłębieniem szerokich zainteresowań badawczych w zakresie prawa kanonicznego, zwłaszcza na płaszczyźnie eklezjologii i sakramentologii kanonicznej, ze szczególniejszym uwzględnieniem „prawa małżeńskiego i ekumenicznego wymiaru partycypacji w życiu sakramentalnym innych wyznań chrześcijańskich”. Taką opinię wyrazili ks. prof. H. Misztal i ks. prof. J. Dudziak. Wybrane zagadnienia z eklezjologii prawnej w twórczości ks. Profesora doczekały się specjalnego opracowania w jego monografii (*Církev se uskutečňuje ve farnosti*, Olomouc 1996, ss. 178), która jest najobszerniejszym i najbardziej wnikliwym studium o charakterze kanoniczno-duszpasterskim. Jest to praca źródłowa z zakresu prawa kanonicznego z odniesieniami do prawa czeskiego, w pierwszej części traktująca o parafii i jej pozycji prawnej jako podstawowej strukturze Kościoła partykularnego, a w drugiej o różnorodności posługiwania i jedności działania (pozycja prawna i posługiwanie proboszcza, wikariusza i możliwości wiernych świeckich). O dużej wartości naukowej wspomnianej monografii świadczy jej baza źródłowa i wykorzystana literatura kanonistyczna, jak również osobiste umiejętności ks. Profesora pozwalające mu na pisanie o sprawach skomplikowanych i problematycznych w sposób merytoryczny, prosty i przejrzysty (por. opinia ks. prof. Misztala i ks. prof. Dudziaka).

Należy dodać, że kanoniczna sakramentologia była postrzegana w pracach ks. prof. Góreckiego w aspekcie zagadnień najbardziej aktualnych, pozostających na styku problematyki ekumenicznej i wzajemnych relacji międzywyznaniowych. Publikacje dotyczą sakramentu Najświętszej Eucharystii (tłumaczenie – weryfikujące – kanonów o Eucharystii (897-958) oraz komentarz do nich) oraz możliwości czerpania katolików i innych ochrzczonych ze źródła życia, jakim są również inne sakramenty święte. Bliższe zapoznanie się z opublikowaną twórczością naukową ks. prof. Góreckiego może przekonać, że ks. Profesor nie unikał problemów jak najbardziej aktualnych a zarazem trudnych do rozwiązania. Poddając refleksji naukowej problematykę na miarę współczesnych potrzeb potrafił on językiem prostym i prawnie precyzyjnym zaprezentować ją szerszemu czytelnikowi oraz spowodować korzystny odbiór społeczny. Na szczególną uwagę w opiniach kanonistów polskich zasługuje również działalność naukowo-dydaktyczna ks. Profesora, organizacyjna, jak również postawa aktywnego kanonisty – recenzenta, przybliżającego polskiemu czytelnikowi szereg pozycji naukowych z różnych obszarów językowych (j. czeski, słowacki, węgierski, niemiecki, włoski) oraz uczestniczącego w przewodach doktorskich

i kolokwiach habilitacyjnych (PAT Kraków, PWT Wrocław, KUL Lublin, WT UAM Poznań, WT Uniwersytetu w Ołomuńcu), jak również trzykrotnie pełniącego funkcję superrecenzenta na potrzeby CK w Warszawie. To niewątpliwie świadczy o Jego osobistych wysokich kwalifikacjach i niekwestionowanym autorytecie uczonego-kanonisty.

6. Zamiast zakończenia

Podjmując próbę przybliżenia sylwetki śp. ks. prof. dr. hab. Edwarda Góreckiego towarzyszyła mi świadomość, że na pewno nie jest łatwo w sposób wyczerpujący opisać sylwetkę i Osobę tego wrocławskiego teologa i kanonisty. Udało się zaledwie dotknąć niektórych płaszczyzn Jego żywotności, osobowego dynamizmu w realizacji misji kapłańskiej oraz wypełnienia osobistych deklaracji, jakie składał w bezpośrednich okolicznościach przyjmowania święceń kapłańskich. W codziennych relacjach z ks. Profesorem coraz dokładniej odbieram fakt Jego osobistej religijnej pamięci o życiowym programie sprzed lat: „pragnę szczerze poświęcić się stanowi duchownemu i zostać kapłanem, by pracować dla dobra dusz nieśmiertelnych, jak również to, że święcenia pragnę przyjąć dobrowolnie i bez jakiegokolwiek przymusu. Jednocześnie uświadamiam sobie obowiązki jakie z nich płyną, które postanawiam przy pomocy Bożej godnie i sumiennie wypełniać przez całe swoje życie”. Faktem jest, że lata Jego życia mijały, ale wcale nie udało się zauważyć, aby na skutek tego fenomenu ks. Profesor zwalniał kroku i zamierzał spowalniać realizację swojego trudu naukowo-badawczego oraz dydaktycznego. Swoją codzienną postawą z widoczną determinacją przekonywał, że „Pan, który wybrał i powołał” każdego z nas, ma prawo do całego naszego życia i owocnego działania. Niech zatem Dawca Mądrości i Powołania prowadzi śp. ks. Profesora drogą życia wiecznego i udzieli Mu radości bez końca... w Domu Ojca.

R.I.P.

Information about Author: REV. WIESŁAW WENZ, PROFESSOR, Department of Canon Law and Ecclesiastical Law, Pontifical Faculty of Theology in Wrocław; correspondence address: Plac Katedralny 12/6, 50-329 Wrocław, Poland; e-mail: wwenz@archidiecezja.wroc.pl; <https://orcid.org/0000-0002-2247-6160>